JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 4 Maart.** **N°. 18.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de 2 commies bij de directie der middelen en domeinen *P. J. G. du Puy.*

Op zijn verzoek, eervol, uit 'slands dienst, de 1 onderwijzer der roomsch katholijke weeshuisschool te Samarang *J. Valette.*

Benoemd:

Tot raadsheer in het hoog geregtshof van Nederl. Indie Mr. *J. Voute*, laatst officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaya, Mr. *J. H. Coster*, thans omgaande regter in de 3 afdeeling op Java.

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, Mr. *W. à Brakel Reiger*, thans lid in den raad van justitie te Batavia.

Tot 2 commies bij de directie der middelen en domeinen, *J. P. D. de Bruijn*, thans klerk bij die directie,

Bij de landelijke Inkomsten en Cultures.

Bevorderd:

Tot controleur der 1 klasse *N. F. C. Holmberg de Beckfelt*, thans controleur der 2 klasse.

Tot controleur der 2 klasse, *G. J. van der Tuuk*, thans controleur der 3 klasse.

Benoemd:

Tot controleur der 3 klasse, *H. J. Kempees*, thans opziener der 2 klasse bij de kaneel cultuur.

Overgeplaatst:

Naar Java, als controleur der 3 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, *A. J. L. van Hemert*, thans controleur der 3 klasse bij het binnenlandsch bestuur op Sumatra's Westkust.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den president der algemeene rekenkamer *C. G. Coorengel.*

Militair Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, aan den onderintendant der 2 klasse bij de militaire administratie *A. Deckers.*

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Zondag den 12den Maart. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie *Java-Bode* van 21 Januarij, No. 6.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze, met referte tot de laatstelijk in de Javasche Couranten van den 9 Julij, den 14 September en den 9 November 1853, No. 55, 74 en 90 geplaatste advertentie, in herinnering, dat in den loop van dit jaar de koffijveilingen te Padang, telkens op den tweeden of derden dag na aankomst van de stoompakketboot van Batavia te Padang, zullen worden gehouden, als:

de eerste in de loopende maand.
de tweede in de maand Junij.
de derde idem September en
de vierde idem December.

De opveiling zal geschieden bij kavelingen van 200 (twee honderd) picols.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand November ll., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet, uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

BATAVIA, 2 *Maart* 1854.

Namens het Vendudepartement,
De Secretaris en Boekhouder,
W. L. RAMACK.

Vendutien.

Op Maandag 6 Maart, ten huize van den heer Mr. *W. H. du Cloux*, te Rijswijk, door *Vaupel & Co.* Zie advertentie n°. 275.

Op Dingsdag 7 Maart, in het locaal van het collegie van boedelmeesteren, ten overstaan eener commissie uit hetzelve, voor rekening van wijlen den chinees *Khouw Bo Eko.*

Op Woensdag 8 Maart, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, tegen 4 pCt vendusalaris.

en

Wegens vertrek, voor het woonhuis van mevrouw *Levijssohn* in de Beerendrechtslaan. Zie advertentie 292.

Op Donderdag 9 Maart, ten huize van den heer *D. van Elk*, te Salemba (tusschen den 5 en 6 paal), door gebr. *Rosselje & Co.* Zie advertentie 294,

en

Voor het commissiehuis van *Voute & Jacobsen*, aan de Groote Rivier, tegen 4 pCt. vendusalaris.

Op Vrijdag 10 Maart, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje & Co.*

Vertrekkende Personen.

Mevrouw *Levijssohn.* — *H. F. Oelrichs en familie.* — *C. G. Coorengel.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 27 Februarij tot en met den 2 Maart 1854.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. Salters, P. D. Loeterbagh, G. G. J. Teensma, J. Verloop* en *J. Koning*, van Melbourne. — *W. C. Brandligt*, van Port-Philip. — *H. W. de Boer*, van Sydney. — *Smeetz, F. L. Geerling*, en *W. A. Berghuis* van de reede.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *C. L. Brocx en familie*, van Padang. — *J. Loudon*, van Banka. — *S. Verquin* en *H. Deglaire*, van Havre de Grace. — *E. Lafitte*, van Bordeaux. — *L. P. Tahet*, van Nantes. — *R. van Noord Borski*, van Samarang. — *L. M. Squries, H. H. G. Hunter, W. K. Bridge* en *D. B. Macomb.*

HOTEL WILLEM II. *Stoolman* en *Franck* van Padang. — *Moltzer*, van Gombong. — *F. F. Radher*, van Banjoemaas. — *Bergveld*, van Batavia.

Advertentiën.

Het kind, over welks geboorte wij ons op den 24 Februarij ll. verheugden, is ons heden door den dood ontrukt.

J. F. TENTEE.
F. TENTEE,
geb. *Joukes.*

BATAVIA, 1 *Maart* 1854. (290)

VENDUTIE
te
MEESTER CORNELIS.

Op Zaturdag 4 Maart, wegens vertrek, voor de Officiers woning n°. 28, van divers Meubilair, Wagens, Bendies, Paarden, Wapenen, Preciosa's, enz. (280)

Op Maandag den 6 Maart 1854

VENDUTIE

ten Huize van den Hoog Edel Gestrengen Heer

Mr. W. H. DU CLOUX,

te Rijswijk, door *Vaupel & Co.*,

van deugdzame en goed loopende Wagenpaarden, Wagens, waaronder een Palanquin, 12 Koeijen met Kalven, waaronder melkgevende; voorts eenen zeer goed onderhouden inboedel, bestaande uit Mahonij- en andere houtsoorten Meubels, als Banken, Stoelen, Fauteuils, Consoles met Marmeren Bladen, Étagères, Prachtige Mahonijhouten Linnenkasten, Toilettafels, Waschtafels, Boekenkasten, Schrijftafels en Secretaire, Bonheur du Jour-, Buffet-, Sopha- en Eettafels, Ledikanten, IJzeren Kinderledikanten, Kroon-, Tafel-, Muur- en Hanglampen, Spiegels, Schilderijen, Pendules en Bloemvazen, Porceleinen Tafel-, Dessert- en Theeserviezen, Cristal- en Glaswerk, Zilver- en Pleetwerken, Keukengereedschappen en Huisraad, zeer goede Leksteenen en Martavanen, Bloemen in Potten, 2 groote Marmeren Bloemvazen en een uitmuntende Klok in Wortelhouten kast met Klokkenspel, spelende om het uur; verder een expresselijk voor dit klimaat vervaardigde Piano, uit de fabriek van *T. Berden & Co.*, te Brussel, zoo goed als nieuw, in een rijk meubel.

Alles op Zondag den 5den voor een ieder te bezigtigen. (275)

Wegens Vertrek,

op Woensdag 8 Maart, voor het woonhuis van Mevrouw *Levyssohn*, in de Beerendrechtslaan, van Wagens, Paarden en eenen goed onderhouden Inboedel, Japansche Bloempotten, Bloemenstandaards, enz., enz. (292)

Op de vendutie van Donderdag den 9 Maart, bij *Voute & Jacobsen*, zal mede worden verkocht, zonder reserve, voor rekening van belanghebbenden:

J. S. & Z.	362.	1 Kist ruwe Calicots 5/4.
»	329, 330, 334, 337/342	19 Kisten idem 6/4.
»	345, 347, 349, 350, 353	
»	354, 356, 358, 359, 416	
»	367.................	1 Kist idem 7/4.
»	366, 371, 372	3 Kisten Maddapollams 6/4.

Allen min of meer door zeewater beschadigd, aangebragt per het Ned. schip *Wildeman*, kapt. *J. B. van den Sprenkel.* (293)

Op Donderdag den 9 Maart 1854

VENDUTIE

ten Huize van den Heer

D. VAN ELK,

te Salemba (tusschen den 5den en 6den paal),

van eenen netten en wel geconserveerden Inboedel, bestaande uit Canapé's, Fauteuils, Stoelen, Consoles, Tafels met Marmeren Bladen, Speeltafels, Kasten, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Pendules, eene voor dit klimaat vervaardigde, welluidende Piano, Lampen, divers Zilverwerk, waaronder een Theeservies, Pleet-, Porcelein-, Kristal- en Glaswerk, een Europesche Toerwagen, een Palanquin en Reiswagen, goedloopende Paarden, Tuigen, eene uitmuntende melkgevende Hollandsche Koe en een Hollandschen Stier, eene collectie Bloemen in Potten, enz.

Op Woensdag den 8sten Maart voor een ieder te bezigtigen.

(294) GEBR. ROSELJE & Co.

☞ Op Vrijdag den 10den Maart aanstaande zal aan het residentiehuis te *Cheribon*, voor rekening van den heer *T. Ament*, zonder reserve worden verkocht, het aldaar aanwezig compleet Ameublement, benevens Rijtuigen, Paarden, Tuigen, Zadels, Koebeesten en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

(277)

Het aandeel en de verantwoordelijkheid van den heer *David Tannatt Pryce* in onze firma hebben opgehouden op den 13den Februarij l.l.

(269) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 1 *Maart* 1854.

De ondergeteekenden hebben hunne algemeene procuratie verleend aan den heer *George Melbourn.*

(270) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 1 *Maart* 1854.

De heer *David Tannatt Pryce* is op heden deelgenoot van onze firma geworden.

(271) JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 1 *Maart* 1854.

☞ Wordt verlangd in eene der strand-residentien eene Gouvernante voor de opvoeding van een jong kind. Adres onder Lr. S met franco brieven bij de heeren

(274) LANGE & Co. te Batavia.

ELLEN MAITLAND. (*vervolg.*)

Ellen gevoelde zich diep ter neder gedrukt; en hoewel zij zich voorbereid had die teleurstelling te moeten verwachten, klonk haar 't sluiten van de deur als de doodsklok in de ooren. Zij had zich toch gevleid dat Miss Dalrymple gereed zou zijn haar werk na te zien en haar te betalen, gelijk zij beloofd had; zij had den tijd, gedurende welken zij in den gang had moeten wachten, besteed om te bedenken hoe zij dat geld het best besteden zou; hoe zij daarmede de huur betalen en eenige verkwikkingen voor hare moeder koopen zou — want zij zelve, gelukkig was 't, dat *zij* niets noodig had. Die droom was vervlogen; en al overtuigde zij zich dat die teleurstelling niet geheel en al onverwacht was, toch kon zij een zwaren zucht niet weêrhouden, toen zij den winkel voorbij liep, waar zij die verkwikkingen hoopte te koopen. Haastig liep zij aan den anderen kant der straat voorbij en sloeg den weg in naar de woning harer moeder. De dag was bijna om; zij had geen voedsel genoten sedert haar karig ontbijt; zij was vermoeid en uitgeput; en toen zij voorbij een winkeltje liep waar broodjes en chinaasappelen te koop lagen, wilde zij een der eerste voor zich, een der laatste voor hare moeder koopen. Zij aarzelde een oogenblik; toen trad zij schroomvallig binnen, en vroeg en kocht eenen chinaasappel, wijl haar geld niet toereikend was om beide te koopen, en verliet den winkel zonder een woord te spreken.

De lange, stille rust, die zij met zoo veel vertrouwen had te gemoet gezien, was voor haar een tijd van angst en ongerustheid. Het duurde lang, eer hare oogen zich sloten; en toen zij eindelijk meer in eenen staat van uitgeputte vermoeijenis dan in dien van gezonde rust verviel, werd zij gekweld door wilde en koortsachtige droomen, waarin zich allerlei ellende voorspiegelde, zoodat zij meermalen verschrikt opsprong, en dikwijls lang werk had om zich te overtuigen dat het geene werkelijkheid, maar slechts een droom was. En toen zij den volgenden morgen met pijnlijke oogen, bleeke lippen, en hevige hoofdpijn haar leger verliet, was 't haar of de geest des kwaads rondom haar gezweefd en eene onheilspellende schaduw achtergelaten had.

Zij besloot thans bij Miss Dalrymple gehoor te vragen, eer deze zich in den maalstroom van vermaken en bezigheden wierp, waarin eene dame van dien stand den geheelen dag wordt voortgesleept. Haastig gebruikte zij haar sober ontbijt, maakte haar eenvoudig toilet, en ging veel vroeger op weg dan zij verwachten kon dat hare jonge beschermster te spreken zou zijn. »Beter een uur op haar te moeten wachten, dan eene minuut te laat te komen," zeide zij. »Van daag moet ik haar spreken." »Toen zij de straatdeur opende, werd er een hoofd uit eene vuile achterkamer gestoken, en eene scherpe stem riep: »'t Is de laatste morgen, dien ik u geef, denk daarom!" — »Ik heb het niet vergeten," zeide Ellen naauwelijks hoorbaar, en zij sloot de deur achter zich, terwijl die woorden over hare lippen kwamen.

V.

Het ontbijt in Portland-place was zulk eene geheel andere zaak in vergelijking van 't sobere maal dat Ellen Maitland zoo even in der haast genuttigd had, dat men 't bijna eene ongerijmdheid zou heeten beide met denzelfden naam te bestempelen. Dit maal werd in de eerstgenoemde plaats genuttigd op een uur, wanneer de nijvere handwerksman reeds om zijn middagmaal begint te denken; en daar de heer des huizes den vorigen avond tot zeer laat buiten 's huis geweest was, zat nu zijne dochter geheel alleen aan de ontbijttafel. Zij lag in eene gemakkelijke houding op eene sierlijke canapé, en gebruikte met kennelijk welgevallen haar kopje chocolade, terwijl zij tevens hare geestelijke natuur voedsel aanbood, door in denzelfden tijd de laatst uitgekomene novelle te lezen. 't Scheen dat dit boek een diepen indruk op haar maakte; meermalen slaakte zij een hartroerenden zucht, en de fijn geborduurde zakdoek naast haar werd menigmaal opgenomen, als eene vereerende getuigenis zoowel voor de treffende schilderin-

---

gen des schrijvers als voor de gevoeligheid der schoone lezeres. Na eene passage van zulk eene onwederstaanbare en hartstogtelijke schoonheid, dat de lezeres voor een oogenblik het boek moest nederleggen, om den vrijen loop te laten aan hare aandoeningen, werd er zeer bescheiden aan de deur geklopt, zoodat zij uit hare sentimentele mijmering ontwaakte; en toen zij niet zonder moeite hare stem terug bekomen had om den verzoeker verlof te geven binnen te komen, zeide een bediende haar dat de modemaakster, volgens afspraak, gekomen was en in den gang op de gunst wachtte om bij haar toegelaten te worden.

»Och, hoe lastig!" riep Miss Dalrymple uit, zich gedeeltelijk tot den lakei wendende, en gedeeltelijk tot zich zelve sprekende; »ik herinner mij dat ik haar gezegd heb dezen morgen te komen. Ik had mijne kleederen gisteren willen aanpassen, maar deze interessante lektuur heeft het mij doen vergeten. 't Is lastig; maar 't kan niet anders: zij moet morgen komen."

»Ik heb haar gezegd dat gij belet hadt, Miss," merkte de bediende aan; »maar zij zeide dat zij dringend verlangde u te spreken, en dat zij wilde wachten, zoo gij 't goed vondt." Ellen had reeds twee uren gewacht, doch de bediende rekende het de moeite niet waardig om er dit bij te zeggen.

»Ik kan haar nu onmogelijk ontvangen," zei Miss Dalrymple; »ik moet dit boek uitlezen, want ik heb beloofd het vóór drieën aan die lieve Mrs. Etheridge te zenden; en voor geen geld ter wereld zou ik mijn woord willen breken. 't Zou ook wreed zijn, want ook zij brandt gewis van nieuwsgierigheid om het einde dezer geschiedenis te weten. En dan moet ik nog verscheidene bezoeken afleggen, en ik dineer heden bij de familie Hazeland.... O, ik heb van daag geene minuut over. Zeg haar, William, dat zij morgen terug kome!"

»Ja Miss. Ik vond het heel onbeschaamd van haar om die boodschap meê te geven, maar zij....

»Zij schijnt een zonderling schepsel," merkte de jonge dame aan; gij moest haar maar zeggen dat ik naar een ander zal omzien wanneer zij zich zulke airs geeft."

»Ja, miss, wel zeker. Zulke lieden moesten leeren.."

»Genoeg, William," viel Miss Dalrymple hem in de reden, met eene bevallige beweging der hand, zoodat het overige der zedeles verloren ging. »O, die heerlijke Periana!" zuchtte Agnes, haar boek weder opnemende en zich boven den lastigen invloed der ondermaansche dingen verheffende; »ik vrees dat ik die genotvolle stemming niet weder bereiken kan, waarin ik zoo ongelukkig gestoord ben. Hoe ongevoelig zijn deze arme schepsels voor de hooge genietingen der ziel! Ha hier is de passage: »Periana sloeg in waanzinnige kracht hare handen te zamen; Gij sterren, riep zij uit, die zoo vele eeuwen lang met uwe geheimzinnige oogen op de wereld hebt neêrgezien, is er in uwe glansrijke maar ongevoelige schoonheid geene sympathie voor het lijden der menschheid, of zijn de dauwdruppelen, waarin gij het aangezigt der natuur baadt, in der daad de zoete tranen des hemels voor de smarten der aarde?"

»Heerlijk denkbeeld!" riep de schoone lezeres peinzend uit. »Hoe wel weet de schrijver den sleutel te vinden tot onze fijnste gewaarwordingen! Welke ongelukkige schepselen zouden wij toch zijn, zonder die teedere gevoeligheid; en hoe zeer verdient hij beklaagd te worden, wiens ziel voor zulke aandoeningen onvatbaar is!"

En terwijl het bedorven kind der weelde aldus het »genot der smart" genoot, door over ingebeelde smarten te schreijen, hoe ging het toen met haar, wier leed te wezenlijk en te duidelijk zigtbaar was, om medelijden te verwekken? en die, wijl haar onafhankelijke geest, nog niet door tegenspoed gebogen, niet meer vroeg dan haar verschuldigd was, nog minder zou ontvangen? Toen de bediende de trappen afkwam, stond zij haastig op om hem te gemoet te gaan; want zij verbeeldde zich dat hij geene andere boodschap kon brengen dan dat zij terstond in de tegenwoordigheid der dame verschijnen moest. In haar binnenste zegende zij reeds dat vriendelijk gevoel, dat haar met zooveel kieschheid eene langere opoffering van tijd spaarde — zij trad onwillekeurig reeds naar den trap, toen de wreede vernietiging harer hoop haar als de stem van den engel der wan-

BATAVIA.

Omtrent het verder vertrek der troepen naar de Westkust van Borneo is, naar wij vernemen, bepaald, dat de 4de en 5de compagnien (Inlandsche) van het 7de battaillon infanterie, op den 8sten dezer ingescheept zullen worden aan boord van Z. M. stoomboot *Celebes*, gekommandeerd door den luitenant ter zee der 1ste klasse *F. L. Geerling*, om met dien bodem naar Sambas te worden overgebragt.

— Op het land Pabayoran, gelegen in de Ooster Ommelanden van Batavia, is in den avond van den 28sten Februarij j.l. de met pannen gedekte droogloods van den Chineschen suikerfabrikant *Sim-Kio* in den brand geraakt en in de asch gelegd. Men schrijft de oorzaak daarvan toe aan moedwilligheid en de schade wordt op p. m. *f* 1,000 begroot.

— Een Inlander *Bontet* genaamd, wonende in de kampong Kemedjing op het hierboven genoemde land Pabayoran, begaf zich op den 1sten dezer naar de kampong Rawa Banting (assistent-residentie Buitenzorg) om bij zekeren Inlander *Jamila* vruchten te koopen. Bij dezen aangekomen, vroeg *Jamila*, *Bontets* golokh te leen. Zonder argwaan voldeed de laatste aan dit verzoek en keerde daarop des avonds, op die wijze waarschijnlijk voorbedachtelijk ontwapend, naar de Bazâr Tjikarang terug. Daar in een warong getreden om zijn avondmaal te nuttigen, werd hij ongemerkt door een pieksteek zoodanig gewond, dat hij binnen een nur tijds aan de gevolgen overleed. Een oogenblik voor hij den geest gaf verklaarde hij niet te weten aan wie die daad te moeten toeschrijven, doch bekende tevens met de huisvrouw van zekeren Chinees *Oey-Soey*, op die bazâr woonachtig, eene geheime minnarij te hebben aangeknoopt.

De policie der Ooster Ommelanden houdt zich onledig die zaak ijverig te onderzoeken.

— Nadere geloofwaardige berigten van den Oosthoek melden dat het te veld staande padigewas zoowel in de residentie Soerabaya als Passaroean aan de gunstige verwachting zal beantwoorden, terwijl in de residentie Bezoekie tot nog toe wel iets te wenschen overblijft.

Op dit oogenblik betaalt men te Soerabaya *f* 9 koper voor een picol tafelrijst en hoe meer de dessabewoner met zijn rijst stadwaarts moet gaan, hoe aanmerkelijk hooger zijn eisch is, zoodat men soms op de eene plaats *f* 9 en een uur verder *f* 10 ziet besteden.

Als wel der vermelding waardig, kunnen wij ook mededeelen, dat een te Soerabaya wonende Javaan, die in het bezit is van circa 350 koyangs rijst, niettegenstaande hij voor zijn product meer kan bedingen, zijne pakhuizen voor de meer behoeftigen heeft opengezet en daaruit aan ieder die zich wil voorzien een kwart picol verstrekt tegen den prijs van slechts *f* 1,50 koper.

— Men berigt ons van Modjokerto dd. 27 Februarij. In den nacht van den 13den dezer is nabij de Pasangrahan in de dessa Djatieredjo, een paard door een tijger aangevallen en verslonden geworden. Men heeft in de distrikten bovenwaarts van Modjokerto gelegen, zeer vele onheilen door deze dieren veroorzaakt, te betreuren. Onder anderen is in de dessa Soember Seweel wederom op den 21sten daaraan volgende een jongeling het offer van een tijger geworden.

Het ware zeer te wenschen, dat de Inlandsche bevolking aldaar tot de tijgerjagt meer aangemoedigd werd. Deze aanmoediging zoude alléén plaats kunnen vinden, indien men de premie, welke het gouvernement voor een tijgervel uitlooft, bij de districtshoofden, ondercollecteurs of wel bij het plaatselijkhoofd betaalbaar stelde. Nu toch moeten de vangers, willen zij die premie behalen, het vel naar Soerabaya brengen, zijnde een afstand van ruim 30 palen van Modjokerto en somwijlen is het traject nog verder, naar gelang de plaats der vangst boven Modjokerto is verwijderd. Tengevolge hiervan, worden de tijgervellen meestal voor spotprijzen aan Inlandsche hoofden of anderen verkocht, waarom de Inlanders wegens de geringe som natuurlijk hun leven met eene tijgervangst niet in de waagschaal willen stellen.

— In No. 11 en 13 van ons Blad, hebben wij melding gemaakt van de vreeselijke en alleronteerende mishandelingen, welke eene Javaansche vrouw te Modjokerto van eene Chinesche vrouw heeft ondergaan.

Op den 26 Februarij jl. werd eene openbare teregtzitting in deze strafzaak bij den landraad aldaar gehouden.

De beklaagde had tot hare verdediger, den advocaat bij den raad van Justitie te Soerabaya, Mr. *W. H. 's Jacob*. Zij werd, na het ter zake ingesteld onderzoek, aan de haar ten laste gelegde feiten schuldig verklaard, en veroordeeld tot de straf van een jaar gevangenis.

Men heeft opgemerkt, dat deze uitspraak door vele hoorders werd bijgewoond, waaronder zelfs Chinesche vrouwen.

De veroordeelde is de huisvrouw van den luitenant of hoofd der Chinezen aldaar.

ENGELAND.

In den nacht van den 3den en den morgen van den 4den Januarij werd dit land door een hevigen sneeuwstorm bezocht. De inwoners van Londen vonden, des morgens ontwakende, de sneeuw tot drie voeten hoogte tegen hunne deuren opgestapeld; zulk een hevige sneeuwval was gedurende vele jaren niet in de hoofdstad gezien. De rijtuigen hielden op te rijden en Londen vertoonde een zonderling verlaten voorkomen. Door de zeer vertraagde aankomst der spoortreinen stond de handel als het ware stil. Ook te Manchester vond hetzelfde plaats. Alvorens over Engeland zich neder te storten, schijnt de sneeuwstorm ook sommige deelen van Schotland te hebben bezocht. Vele schipbreuken hebben, ten gevolge van dit natuurverschijnsel, op de kusten plaats gevonden. Het verlies van menschenlevens en eigendommen is zeer groot, en men vreest, dat latere bevindingen zullen aantoonen, dat deszelfs geheele uitgestrektheid verre de thans bestaande gissingen te boven gaat.

— De *Times* van 9 Januarij bevestigt het, reeds door ons in No. 15 medegedeelde berigt, omtrent de aankomst te Parijs van den prins *de Chimay* met vredelievende berigten namens den keizer der Russen.

Men verklaart thans als zeker, zegt dit blad, dat de prins *de Chimay* te Parijs is aangekomen, een eigenhandigen brief van den koning van Belgie aan den keizer der Franschen medebrengende. Die brief bevat vredelievende voorslagen; het is echter niet bekend of de Belgische koning die letteren uit naam des Russischen czaars geschreven heeft, edoch zoo het berigt gegrond is, alsdan bestaat ook de waarschijnlijkheid, dat de keizer der Russen, daarvan kennis draagt. Reeds sinds eenige dagen werd de prins *de Chimay* met eene vredelievende boodschap te Parijs te gemoet gezien. De algemeene verwachting, dat keizer *Nicolaas* zal toegeven, wint grond. Hij moet nu toch wel overtuigd wezen, dat Frankrijk en Engeland, op wier verdeeldheid hij zoo lang gerekend heeft, het thans niet alleen eens zijn, maar ook zeer ernstige maatregelen tot bedwang zijner heerschzucht zullen nemen, en dat hij het algemeen gevoelen van Europa tegen zich heeft. Hij moet thans tusschen zijn ondergang of de tuchtiging van zijn hoogmoed kiezen; doch welke vernedering hem ook is voorbehouden, hij zal dezelve altijd alleen aan zich zelven te wijten hebben. Stemt hij er in toe, om, op de grondslagen der Weener nota, te onderhandelen, alsdan vermeent men dat Berlijn tot de plaats der conferentie zal worden gekozen.

Men verzekert ook, dat een telegraphisch berigt van Weenen ontvangen, inhoudt, dat de heer *Mayendorff*, de Russische ambassadeur aan het Oostenrijksche hof, de bewilliging zijns meesters tot het zenden van een gevolmagtigde bij de te Berlijn te houden conferentie, heeft bekend gemaakt.

— Een particuliere brief uit Londen deelt mede, dat *Namik-pacha* er in geslaagd is, op voordeelige voorwaarden, de lang ter sprake zijnde leening ten behoeve des sultans in die stad te sluiten.

— Alle berigten uit *Constantinopel* deelen mede, dat de aanneming der Weener voorslagen in die stad, eene hevige opschudding heeft verwekt en zulks bovenal onder de Softas. De verontwaardiging was hoofdzakelijk tegen *Reschid-pacha*, die voor een groot voorstander des vredes gehouden wordt, gerigt. Hij bevond zich een oogenblik in levensgevaar, en was genoodzaakt zich schuil te houden. Toen het oproer deszelfs hoogste standpunt bereikt had, begaven de generaal *Prim* en lord *Dudley Stuart* zich onverzeld onder de menigte en werden met de meeste blijken van eerbied ontvangen.

Het fnuiken van dezen opstand wordt algemeen aan de waakzaamheid en kunde van den grootvizier *Mustepha-pacha*, die algemeen geacht is, toegeschreven. Eenige der oproerige Softa's dan wel hunne belhamels zijn bereids naar Candia verbannen. Hunne begenadiging werd door sommigen der Ulema's gevraagd, op grond, dat hunne trouw aan den sultan onbesproken en de opstand alleen aan een overdreven ijver voor de eer des lands ontstaan was. Men weet echter nog niet of dat verzoek ingewilligd is.

— Een particuliere brief uit Alexandria deelt mede, dat de pacha van Egypte, op het vernemen der tijding dat eene afdeeling der Turksche vloot te Synope vernietigd was, de onmiddelijke wapening van 6 fregatten, 5 korvetten en 3 brikken, welke zoo spoedig mogelijk naar Constantinopel zullen worden afgezonden, gelast heeft.

BELGIE.

Antwerpen, 4 Jan. De liefhebbers van de jagt zullen voortaan niet meer behoeven de stad uit te gaan en het veld te doorkruisen om een stuk wild op te zoeken. Als het tegenwoordige weder nog maar eenigen tijd zoo voortduurt zal het wild aan onze deuren komen kloppen en als eene genade smeeken geslagt te worden. Eergisteren kwam een buitengewoon groote haas de stad door de ijzeren poort en voor den neus der octrooibeambten, die, naar men zegt, proces verbaal tegen hem hebben opgemaakt, omdat hij zich zelven durfde binnen smokkelen, binnenloopen. Tot het laatste door een hoop straatjongens vervolgd, zoo werd het arme beest, afgemat door honger en vermoeijenis in de straat der Escrimeurs gevangen.

---

hoop in de ooren klonk. Zij kon 't niet gelooven, zij zag den man een oogenblik verbaasd aan, en vroeg wat hij gezegd had.

»Ik spreek duidelijk genoeg, dunkt mij," zeide de bediende, die door het gesprek boven zich niet zeer geneigd voelde om veel vriendelijke woorden aan de modemaakster te verspillen; »mijne jonge meesteresse heeft belet, en kan nu niet gestoord worden."

»Maar zij heeft gezegd dat ik van daag komen moest," zei Ellen, aarzelende.

»Goed, en nu zegt zij dat gij morgen moet komen. En kom maar niet al te vroeg, want zij gaat dezen avond op een bal, en zal dus laat t'huis komen en morgen niet vroeg te spreken zijn."

»Ach, wat zal ik doen!" riep Ellen uit, angstig de handen wringende.

»Wel, morgen hier komen. En als zij dan geen hoofdpijn heeft en niet te vermoeid is, en geen belangrijker zaken te doen heeft, zal zij u mogelijk bij zich laten komen. Ge kunt in alle gevallen beproeven, ik zal de deur wel open doen."

»Maar in dien tijd.... o, zij weet niet.... gij weet niet.... ach, laat mij haar een oogenblik zien!" riep Ellen, onwillekeurig sidderende bij de gedachte aan de verhongerter harer kamer.

De knecht schudde het hoofd en deed eene schrede naar de open deur.

»O, om der barmhartigheid wille.... gij kunt de gevolgen niet berekenen. Laat mij haar vijf minuten — zien! Dat is toch niet te veel gevergd."

»Och, dat helpt niet, meisje," zei de man, in weerwil van zich zelven verteederd door hare schoonheid en gejaagden angst. »Ik durf mijne jonge meesteres niet weder storen. Ik zou er mijne betrekking door kunnen verliezen. En 't is voor u ook beter, want zij heeft al gezegd, dat zij naar een ander zou uitzien, zoo gij het haar te lastig maakt; en dat zou schade zijn, want zij heeft nog al veel noodig, vooral omdat zij binnen kort trouwen gaat. Wees dus bedaard en treed uwe fortuin niet met voeten."

»Maar ik vraag alleen waarop ik aanspraak heb," zei Ellen met waardigheid; »uwe meesteres heeft uitdrukkelijk beloofd mij terstond te betalen; ik heb daarop gerekend, vertrouwende op die belofte. Ik heb nu regt om de vervulling daarvan te vragen; en als gij mij niet veroorlooven wilt daarop aan te dringen, moest gij het ten minste zelf doen."

»Een mooi ding," zei de bediende, het hoofd schuddende. »Kom, kom, meisje zulke praatjes gaan niet op. Ik heb u 't antwoord mijner meesteres gebragt, en ik heb geen tijd om hier langer te blijven praten. En dus zou ik u raden, stil heen te gaan en morgen terug te komen."

Hij leide zijne hand vertrouwelijk op haren schouder, maar zij week achteruit alsof haar een onrein dier aanraakte. Met een vertoornden blik zag zij hem aan, en ging met eene edele houding door den gang en verdween bij de deur.

Met denzelfden vasten en afgemeten tred ging zij door de straat, en liep allen die haar tegenkwamen voorbij, zonder bewustzijn, dat zij iemand zag. Eenige honderden schreden had zij aldus afgelegd, toen hare krachten haar eenklaps begaven; een schok voer haar door 't hoofd, alsof een pijl hare hersenen getroffen had; de omringende voorwerpen draaiden haar voor de oogen; hare voeten weigerden haar hunne dienst, en in eenen toestand van volkomene bewusteloosheid viel zij op de straatsteenen.

(*Wordt vervolgd.*)

Antwerpen, 5 Jan. Laatstleden vrijdag ging eene arme boerin van Grandmetz digt bij Leuze, naar Brussel om hare pacht te betalen. Zij reisde met den stoomwagen en had aan hare zijde een onbekende vrouw, die zich tegen haar aandrukte, om, zoo als zij zeide, zich te verwarmen. Aan het station te Jurbise aangekomen, ontwaarde de boerin dat haar hare beurs ontroofd was, doch reeds had hare reisgezellin het konvooi sedert eenige minuten verlaten.

De geemploijeerden aan den spoorweg gingen er dadelijk op uit om de vlugteling op te zoeken en vonden haar, na eenigen tijd, verborgen in een geheim gemak. In haren zak was de geroofde som nog aanwezig en bepaaldelijk al de geldstukken, die de bestolene boerin zoo aan die geemploijeerden als aan den burgemeester der gemeente, die op de plaats zelve was gekomen, had opgegeven. De *rillige* reizigster werd verklaard eene smokkelaarster te zijn, aangehouden en aan de gendarmerie overgegeven, die haar naar de gevangenis heeft gebragt.

Walcourt, (provincie Namen) 31 Dec. Gisteren avond hebben *Dieudonnee Damas* van Fairculte en twee jonge Vlamingers het leven verloren onder de sneeuwhoopen, die zich tusschen Somzee en Gourdinne hebben opgestapeld.

— In de *Précuseur* van 3 Januarij leest men, dat in het jaar 1853 overleden zijn 33 personen ouder dan honderd jaren, waaronder 30 vrouwen.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 Jan. Gisteren avond was er groote receptie in de Tuilerien en de keizer en keizerin betoonden zich zeer minzaam tegen al de genoodigden. Er bevond zich eene menigte dames en gevolgelijk ook hofmantels. De snid derzelven geleek veel op die van sleepjaponnen en sommige vrouwen, die ze droegen en onder den arm ophieven, zagen er zeer aanvallig uit. De kleuren waren verschillend, doch de roode met wit gedoubleerd, had de overhand. Nimmer ook zag men zulk eene uitstalling van diamanten en andere edele gesteenten; de meesten der dames schitterden letterlijk als sterren, vooral ten gevolge, dat zij bijna allen diademen droegen.

De keizer heeft herhaaldelijk het woord tot *Vely-Pacha* gevoerd, en hard genoeg om door iedereen verstaan te worden tot hem gezegd: »Verzeker uwen souverein wel van mijne vriendschap en van al mijne pogingen voor zijn welzijn."

Ook den vorigen dag had Z. M. eenige woorden, betrekking hebbende op de Oostersche kwestie tot den pauselijken nuntius gerigt: »Zeg aan Zijne Heiligheid," zeide hij, »dat ik hoop dat alles wel zal afloopen en »dat ik vermeen op mijne bondgenooten te kunnen re»kenen."

— Wij komen nog eens op de hof-sleepmantels terug. Alleen de keizerin en prinses *Mathilda* dragen ze slepende, de andere dames opgeligt. Er zijn wat lessen noodig geweest om dien sleep te dragen, om er mede te gaan zitten en op te staan en ook niet weinig linksche streken door de dames begaan. Ten opzigte dier lessen spreekt men van eene oude barronnes der restauratie, die overladen met verzoeken tot onderrigt en niet zeer bemiddeld, van den opgang, dien zij maakte, haar voordeel heeft weten te trekken.

Parijs, 4 Jan. De heer *de Reiset*, secretaris van den Franschen gezant te St. Petersburg, heeft deze hoofdstad den 28sten December verlaten, als overbrenger van het Engelsch-Fransch ultimatum en een door den keizer geteekenden brief aan den generaal *de Castel-Bajax*. Men rekent dat die secretaris Ruslands hoofdstad niet voor den 10den bereikt zal hebben en het antwoord van den Czaar stellig niet voor den 20sten hier kan zijn. Overigens kan men de bedoelingen van Rusland reeds door wat hier gebeurt raden. De Russische, in Frankrijk en Engeland verblijvende familien werden eergisteren, (2 Januarij) verwittigd dat zij onmiddelijk naar Rusland moeten terugkeeren. De prins *Troubetzkai*, die in de omstreken van Fontainebleau woont, heeft reeds, nu 8 dagen geleden, berigt ontvangen, dat een zoodanigen last zou worden uitgevaardigd, maar hij veronderstelde niet, dat het zoo spoedig zou zijn.

Men verzekert bovendien dat de heer *von Kisseleff* te Parijs en *von Brunow* te Londen, instructien hebben ontvangen hoedanig hun gedrag te regelen, zoodra het inzeilen der Zwarte Zee door de vloten een officieel bekende zaak zal zijn. Die diplomaten moeten alsdan onmiddelijk, voegt men er bij, Frankrijk en Engeland verlaten.

Parijs, 4 Jan. Door een oponthoud in de aankomst van den koerier te Marseille, den last aan den admiraal *Dundas* overbrengende om de Zwarte Zee in te zeilen, kan het wel zijn, dat de admiraal *Hamelin* dien last voor de Fransche vloot drie dagen vroeger heeft ontvangen, dan zijn collega. Werkelijk was de pakketboot reeds eenige dagen vertrokken, toen de Engelsche depeches te Marseille aankwamen. Deze daadzaak is vermeldenswaardig, omdat dit verschil in de aankomst dier bevelen te Constantinopel, aldaar eenigen indruk maken en aanleiding geven zal tot verschillende gissingen.

— In den tegenwoordigen, oorlogzuchtigen tijd kan het niet onopgemerkt blijven, dat, als in strijd daarmede, de kolonels door den minister van oorlog gemagtigd worden, om, even als vroeger, in het begin van dit jaar, de driemaandelijksche verloven uit te reiken.

— Zoo als reeds gemeld is, laat de keizerin den sleep van haren mantel hangen; evenwel werd het einde daarvan gehouden, gelijk zulks door de étiquette, gevorderd wordt, door de hertogin *van Bassano* en mevrouw *de Luigia Mornesia*. Die mantel was geheel wit en na dien der keizerin, droeg mevrouw *Montault*, de echtgenoot van den bankier in het Palais Royal, den rijkste.

DUITSCHLAND.

Weenen, 24 Dec. De Turksche gezant te Teheran en de Perzische te Constantinopel hebben, in weerwil van het daarmede strijdige gevoelen van die van Engeland en Frankrijk, hunne posten verlaten. De Turken bereiden zich voor om eene expeditie tegen Sebastopol te ondernemen. De Perzen en Russen hebben eene regtstreeksche gemeenschap geopend.

De Russische generaal *Yermaloff* zal het Russische leger kommanderen.

Volgens berigten van Tiflis, hadden de Perzische Beglerbeigs op de grenzen den last gekregen om kampementen voor de troepen gereed te maken.

— Den 17den Dec. heeft er te Grosbargen in het hertogdom Posen een vreeselijk ongeluk plaats gehad. Drie kinderen van 5, 7 en 9 jaren sliepen in een kamer door eene gloeijende kagchel verwarmd, waarover men op een stuk hout een rok te droogen had gehangen. Deze beide vuur gevat hebbende en brandende zonder te vlammen, zoo verspreidde zich een dikke rook in het vertrek en toen men binnen kwam vond men de kinderen stervende. Een derzelven was tot aan de deur gekropen om hulp te roepen, doch daar buiten kennis geraakt. Allen drie zijn overleden.

— Volgens eene officiele telling, beliep de bevolking van Beijeren, die in 1848 3,707,966 zielen bedroeg, in 1852 4,559,452 zielen.

— Op kersdag heeft de hertogin *van Orleans* te Eisenach meer dan 400 armen gevoed en aan een gelijk getal kinderen geschenken gegeven. Overigens is zij werkelijk de voorzienigheid der arme lieden dier stad geworden en wat den graaf *van Parijs* en den hertog *van Chartres* aangaat, deze ziet men dikwijls, te midden van eene menigte jongelieden van alle standen, zich oefenen in het schaatsenrijden.

RUSLAND.

Men leest in de *Russische Invalide* den volgenden brief, door den keizer op den 28 November (10 Dec.) aan den vice-admiraal *Nachimoff* geschreven:

Door de vernieling der Turksche vloot te Synope hebt gij de geschiedrol der Russische vloot met eene nieuwe overwinning versierd, die in de geschiedenis der marine gedenkwaardig zal blijven.

De statuten der militaire orde van St. George wijzen de belooning aan, die U voor deze daad toekomt.

De beschikkingen van die statuten dan ook met ware vreugde opvolgende, zoo benoemen wij U tot ridder, grootkruis der 2de klasse van de orde van St. George, verblijvende wij, met onze keizerlijke welwillendheid, uw toegenegen

(w. g.) NICOLAAS.

PORTUGAL.

Lissabon, 19 Dec. Eergisteren is alhier in de Cathedrale kerk van St. Vincent eene groote lijkmis gevierd ter nagedachtenis der koningin. Daarbij had een droevig voorval plaats. De grafkelder, te laag zijnde om de doodkist te kunnen bevatten, zoo was deze, terwijl men dien kelder dieper uitgroef, bij het altaar neergezet. De zwelling van het lijk deed een gedeelte dier kist uit haar verband springen en men was verpligt bij de drie, waarin de koningin thans reeds rust, nog een vierde te voegen.

— De bevolking wenscht hartelijk haar aanstaanden koning in Engeland en Belgie te zien reizen. Alles is rustig in Lissabon en zal zulks wel tot den dood van *Saldanha* blijven, doch wanneer hij komt te sterven of aftreedt, is er niemand om hem te vervangen.

ITALIE.

Turijn, 30 Dec. De senaat en de kamer der gedeputeerden hebben spoedig hunne antwoorden op de koninklijke aanspraak ingediend en de minister *de Cavour* heeft reeds den staat der financien overgelegd.

Alles staat [illegible] het wel doet voorkomen. De tekortkomst bedraagt 24 millioen; hij verbergt dat niet, maar zijne financiele bekwaamheid heeft hulpmiddelen in aanschouwing gebragt, door welke die tekortkomst tot één millioen terug gebragt zou worden.

— Men schrijft van Jorea.

Terwijl ik u dit schrijf, vertrekt de gansche militaire school naar de vallei van Aoste, 500 man sterk met geladen geweer en ammunitie.

Gisteren avond ten 10 ure kwam in den Schouwburg de tijding, dat de bevolking der vallei van St. Pontier is opgestaan en het omliggende land geweld aandoet.

Ten half 11 ure vertrokken de intendant, de kapitein der karabiniers met zijn compagnie; heden ten half 4 ure heeft een koerier van den intendant, die, naar men zegt, zich in het fort Bard bevindt, den last gebragt voor alle troepen om derwaarts te marscheren, hetwelk tegen 4 ure heeft plaats gehad.

In den beginne uit 400 berglieden bestaande, zoo heeft de beweging, die te St. Martin, Verres en Bard was uitgebroken, zich den volgenden dag tot in de valleijen van Locana en Pont uitgestrekt.

De minister van oorlog heeft den Bersagliers, die zich nog te Turijn bevonden, gelast, te vertrekken. Zij zijn naar die twee valleijen gerigt, voorzien van patroonen en brood voor drie dagen.

Ten half 3 ure. Het stedelijk bestuur van Aoste, intendant, regter van instructie en procureur fiscaal, vertrokken om zich met die van Ivrea te verstaan, zijn to Chatillon door ongeveer 2000 oproerlingen, tegen gehouden.

Men had geen tijd gehad om de brug te ondermijnen, ten einde zich tegen hunnen voortgang te verzetten.

— De Piemontesche Courant deelt mede dat bij de laatste tijdingen van Aoste, de oproerlingen op die stad aanrukten en de gewapende magt zich mede derwaarts begaf om het oproer te stillen. De eersten gingen echter steeds voorwaarts, onder het geroep van: *Weg met de Constitutie en leve de Koning!*

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De *Singapore Freepress extra* van den 17 Februarij behelst, onder dagteekening van 16 Januarij, een berigt uit Alexandria, waarbij gemeld wordt, dat de Russen de Turken met eene groote magt te Kalafat aangevallen, doch met een aanzienlijk verlies, terug geslagen zijn.

TURKYE.

Volgens brieven te Constantinopel uit de Zwarte Zee ontvangen, wordt het ten stelligste verzekerd, dat de Russen, ofschoon zij daarvan in hunne rapporten niet spreken, in den zeeslag van Synope een linieschip van 90 stukken, de *Jagondeb*, verloren hebben.

Het schijnt dat dit schip, door een Turksch fregat moedig aangeklampt, na een moorddadig gevecht, met hetzelve in de lucht is gesprongen; ook is het zeker naar men zegt, dat de Russen buitendien in dien slag nog drie vaartuigen van kleiner charter verloren hebben.

Dezelfde brieven verzekeren ook vernomen te hebben, dat een der adjudanten van den Turkschen admiraal te Sebastopol aan de gevolgen zijner wonden overleden en dat de gezondheidstoestand van den admiraal zelf zeer bedenkelijk en hij geamputeerd was.

— In de maand December hebben in de Zwarte Zee zware stormen gewoed, waardoor een groot aantal koopvaardijschepen vergaan zijn.

— Men heeft het gewigt der Russische magt in die zee grootendeels overdreven. Naar luid der onlangs verkregene zeer naauwkeurige berigten, telt de Russische vloot aldaar, wier bewegingen van Sebastopol uitgaan, slechts 14 linieschepen en eén zeker aantal fregatten. Om die vaartuigen naar behooren te kunnen bemannen is men genoodzaakt geweest, met groote kosten de schepelingen van de vloot in de Oostzee te doen komen, en is men daardoor gedwongen geworden om die vloot te ontwapenen. Hierbij moet nog gevoegd worden, dat de Russische schepen, alle zeilschepen zijnde, het noodige aantal slepers niet ter beschikking hebben, hetgeen, met het oog op het voortdurende slechte weder in de Zwarte Zee, hunne bewegingen grootendeels belemmert.

Constantinopel 16 Dec. De sultan heeft bepaald dat er een monument zal worden opgerigt ter nagedachtenis van de dappere officieren der Ottomannische marine, die in den slag van Synope hunne vaartuigen in de lucht hebben doen springen, om de eer der Turksche vlag te redden.

— Volgens berigten van Malta van 24 Dec. heeft het Engelsche handelshuis, aan welke de beide schepen toebehoorden die te Synope in den grond geschoten zijn, de Russische regering een verzoek om schadevergoeding ingediend. Daarin wordt op den voorgrond gesteld, dat hunne schepen zich in een verwijderd gedeelte der reede bevonden en de Engelsche vlag aan den grooten mast geheschen was, zoodat zij moedwillig door de Russische schepen vernield zijn geworden.

— De prins *Gregorius Stourdza*, zoon van den gewezen Hospodar van Moldavie, heeft een pas naar het westen nemende, Jassy verlaten en is over Weenen en Triëst te Constantinopel aangekomen, alwaar hij den 7 dezer den Sultan, als zijn suzerein, zijne diensten heeft aangeboden, die dadelijk zijn aangenomen.

Hij is benoemd tot brigade generaal en begeeft zich naar het kamp van *Oemar* pacha. Het gedrag van dezen prins steekt magtig af bij dat van den prins *Barbo Stirby*, Hospodar van Wallachije, die, ofschoon reeds sedert twee jaren tot Turksch brigade generaal benoemd, eerder schijnt te verkiezen in de hoofdsteden van Europa naar hartelust rond te zwerven, dan zich naar zijnen souverein te begeven.

— Men spreekt hier ook veel van de komst van een Engelsch hoofdofficier, naar men verzekert belast met de zending om het terrein bij Adrianopel op te nemen, ten einde eene gevoegelijke plaats te kunnen aanwijzen voor een Fransch-Engelsch expeditie corps, in het geval dat de zending daarvan noodig mogt worden.

— Het tooneel van den oorlog in Azia strekt zich thans uit van het fort *St. Nicolaas* tot aan den berg Arrarat en verdeelt zich in drie gedeelten, namelijk in dat van het gebied van den berg Alego, van den Arrarat en de Massis. Die verandering is geboren geworden door de houding door Perzie aangenomen en door de, door de Russen behaalde voordeelen. Het schijnt dat de generaal *Woronzoff* niet langer verdedigender wijze handelen, maar zich met al zijne beschikbare troepen, naar het vermelde tweede tooneel des oorlogs begeven wil.

Constantinopel, 18 Dec. De schoonbroeder des Sultans *Halil* pacha is benoemd tot minister van binnenlandsche zaken. *Riza* pacha zal tot capidan pacha (groot admiraal) benoemd worden. *Abdie* pacha is uit Azia terug geroepen en 25000 Turken hebben in last gekregen uit Russisch-Armenie terug te trekken.

— Particuliere brieven van Tiflis van 2 December verzekeren dat de generaal *Woronzoff* belangrijke berigten van St. Petersburg heeft ontvangen. Volgens dezelve zoude het door hem aangevraagde materieel der artillerie spoedig gezonden worden en hij daardoor 80 vuurmonden meer dan thans ter beschikking krijgen; ook zouden twee divisien ter versterking van zijn leger op marsch gaan. Al verder heeft die generaal in last gekregen om in dat gedeelte van Azia krachtdadig te werk te gaan. Die bevelen waren hem reeds voor den slag van Synope geworden.

Erzeroum, 5 Dec. Tusschen den gouverneur van Tauriz en den Engelschen consul in die stad, die, gelijk men weet, eene talrijke Engelsche kolonie bevat, is een ernstig geschil ontstaan, dat als een weerklank wordt beschouwd van het voorgevallene te Teheran tusschen den Engelschen gezant en de Perzische regering.

— Een particuliere brief van Constantinopel meldt het volgende:

Met verontwaardiging spreekt men hier van een Russischen brander, die in den mond van den Bosphorus gekomen is om de aldaar verzeenigd liggende Engelsche, Fransche, Turksche en Egyptische schepen in brand te steken.

Die zaak heeft zich toegedragen als volgt: In den nacht van den 14 Dec. trachtte een schoener den ingang van Fanaraki onopgemerkt binnen te sluipen, waardoor hij nog slechts twee mijlen behoefde te maken om zich in het midden der vloten te bevinden.

Maar in weerwil van den nacht ontwaarden de schildwachten het vaartuig, en maakten, door op hetzelve te schieten, alles wakker. De schoener ging ten anker en aan boord haastte men zich, de vaten met brandbare stoffen, waarmede hij beladen was, in zee te werpen. Daartoe schoot echter geen genoegzamen tijd over; nog veel dier brandstoffen werden aan boord gevonden, bovendien toonden de ijzeren haken aan de ra's het voornemen, om zich aan een der schepen in de zeeëngte, daar waar zij het digst bij elkander liggen, vast te hechten en dat in brand te steken.

— Het leven van *Osmar-pacha*, die naar Sebastopol is vervoerd, is nog niet buiten gevaar; hij heeft reeds twee afzettingen aan het been ondergaan.

— Men verzekert, dat de Porte de volgende voorwaarden stelt om in eenige schikking met Rusland te treden: 1°. herziening der bestaande tractaten en vervanging van die met Rusland gesloten door een tractaat met al de groote mogendheden te sluiten. 2°. onmiddelijke ontruiming der Donausche vorstendommen. 3°. ver-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 4 Maart 1854, No. 18.

goeding der oorlogskosten en de oplossing door arbiters van het vraagstuk, betreffende de Russische bescherming over de Grieksche kerk in het Oosten.

Zeker is het, dat zulke voorwaarden niet door Rusland aangenomen zullen worden. In allen geval hoopt men, dat het den grooten mogendheden gelukken moge den Divan daarvan terug te brengen.

— De dagbladen van Malta deelen mede, dat het Engelsche linieschip van 90 stukken, de *Agamemnon*, den 16 Dec. van Plymouth in die haven is aangekomen en dadelijk naar Constantinopel zou doorgaan. Aan boord van dien bodem zal de schout bij nacht sir *Edmund Lyons*, tweede bevelhebber van het escader, zijne vlag hijschen.

De vloten zijn als volgt te zamen gesteld:

Fransche vloot. De driedekkers van 120 stukken: *La ville de Paris*, *Valmy* en *Friedland*; een linieschip van 100 stukken: *Henry IV*; drie linieschepen van 90 stukken: de *Jena*, *Bayard* en *Charlemagne*; een linieschip van 86 stukken: de *Jupiter*; de stoomschepen de *Gomer*, *Mogador*, *Sané*, *Magellan*, *Caton*, *Chaptal*, *Solon*, *Ajaccio*, *Héron* en de *Narval*, waarbij zich nog voegen zal de *Descartes*, onlangs van Toulon vertrokken, en twee zeilfregatten de *Serieuse* en de *Perdrix*.

Engelsche vloot. Drie linieschepen van 120 stukken: de *Britannia*, *Queen* en *Trafalgar*; vijf linieschepen van 90: de *Albion*, *Rodney*, *Bellerophon*, *Sans-Pareil* en *Londen*; een van 84: de *Vengeance*; de stoomschepen: *Furious*, *Spitfire*, *Retribution*, *Tiger*, *Niger*, *Fury*, *Inflexible*, *Terrible*, *Firebrand*, *Sampson* en *Wasp* en het zeilfregat de *Arethuse*.

Men verwacht nog de *Agamemnon* en naar men zegt de *Saint Jean d'Acre*. Dit laatste schip van 100 stukken, is van Spithead vertrokken, doch men weet nog niet regt of het zich te Lissabon bij het escader van den schout bij nacht *Corry* vervoegen of naar de Middellandsche zee stevenen zal.

Alsdan zouden een en veertig schepen, zelfs voor de aankomst van de *Agamemnon* en de *Descartes* de Zwarte zee kunnen inzeilen, te weten acht Fransche linieschepen, tien stoomschepen en twee zeilfregatten; negen Engelsche linieschepen, elf stoomschepen en een zeilfregat.

— Wij lezen in een brief van Constantinopel:

De *Mogador* en *Retribution* hebben ongeveer 600 zwaar verminkte zeelieden van Synope aanhebragt, de een zonder beenen, de anderen zonder armen. De steeds aangroeijende verbittering van de heffe des volks is daardoor ten toppunt gestegen. De tooneelen van wanhoop hebben zich [illegible] der Turksche matrozen [illegible] Pacha, hernieuwd. Onder luid geschreeuw en jammerklagten begaven zich vrouwen en kinderen naar het arsenaal en de admiraliteit, de verblijfplaats van den Capidan-Pacha.

Maar deze was op het escader te Bouyo-Deré. De wanhopige troep, tot duizenden aangegroeid, wierp zich toen in de straat Galata en stoof naar Tchercgar, in de straat tusschen het serail en den tuin gelegen.

De sultan, ingelicht omtrent de droevige oorzaak van dien oploop der vrouwen, zond eenige officieren in haar midden, haar aanbevelende huiswaarts te keeren, onder de verzekering dat in het onderhoud der weduwen en weezen zou worden voorzien.

Dit stelde de menigte slechts weinig te vreden. Zij eischte het hoofd van den Capidan Pacha, die, naar haar zeggen, op het oogenblik dat hare mannen te Synope sneuvelden, op de *Mahmoudie* een groot diner gaf en wijn dronk.

Alstoen is haar de verzekering gegeven, dat de Capidan-Pacha afgezet en gestraft zou worden, waarop die oploop langzamerhand uit een is gegaan.

ALGERIE.

De *Moniteur* bevat de tijding van een belangrijk voordeel, door de Franschen in het zuiden van Algerie behaald. Hun Khalifa *Si-Hamza* wilde, in het begin van December van Noumzat op Geryville terugtrekken, toen een zijner broeders, die in de gelederen der opstandelingen streed, hem kennis gaf, dat er in de raadsvergaderingen van den Cherif oneenigheid heerschte. Dien ten gevolge besloot *Si-Hamza* naar Ouargla op te rukken, waar de in opstand zijnde volksstammen hunne kudden in veiligheid hadden gebragt. De Cherif, dien aanval vernemende, trok mede met den meesten spoed in die rigting op. Een gevecht vond plaats, waarin deze laatste met een aanzienlijk verlies verslagen werd. Zijn Khalifa *El Hadji-Tayeb-el Mahidi* vond den dood. Een ontelbare troep schapen en omstreeks 1000 kameelen werden door *Si-Hamza* genomen, hebbende hij zich, volgens de laatste berigten, in het huis des Cherifs te Rouissat gevestigd.

NOORD-AMERIKA.

New-York, 10 Dec. Heden is hier een verschrikkelijke brand uitgebroken in de werkplaats van de heeren *Harpe*, de grootste Boekdrukkerij dezer stad. Met eene onbegrijpelijke vlugheid tastte de vlam ook de belendende gebouwen aan. De schade daardoor te weeg gebragt beloopt 1,500,000 dollars; die van genoemde heeren alleen bedraagt 800,000 doll., waarvan slechts 250,000 doll. door assurantie gedekt zijn. Om een denkbeeld omtrent het gewigt dier werkplaats te doen vormen, behoeft men slechts te melden, dat zij uit tien gebouwen bestond en op twee zolders alleen 34 Adamspersen gevonden werden.

— De laatste tijdingen uit Midden-Amerika gewagen van den ophef die de ontdekking der goudmijnen langs de Amazonen rivier heeft te weeg gebragt. Een bende gelukzoekers maakt zich gereed om hun fortuin in die nieuwe goudlanden, die 400 mijlen van de Peruviaansche kust gelegen zijn, te beproeven.

CALIFORNIE.

De stoomboot *George Law*, den 1 Dec. van Aspinwall vertrokken, is den 19 dier maand te New-York aangekomen. Aan boord waren 467 passagiers, eene lading van 887,666 doll. aan stofgoud en de Californische brievenmail van 16 November.

De tijdingen daarmede gekregen, bestaan slechts uit de gewone voorvallen daar te lande. Het aantal moorden is verre van te verminderen. Zelfs de chinezen, ongetwijfeld door het voorbeeld aangezet, bedienen zich van ponjaarden en buksen in hunne dagelijksche geschillen met het overige gedeelte der bevolking. De handel, oogenschijnlijk door de herfst gegalvaniseerd, is nog niet tot zijnen normalen toestand teruggekeerd, terwijl er, zoo als gewoonlijk, wonderen uit de mijnstreken verhaald worden. De mijnen van de Wingdamsche Compagnie, brengen dagelijks van 80 tot 100 doll. op; die van de Compagnie der Golden Falls (vergulde watervallen, een goed gekozen naam!!!) van 100 tot 200 dollars. Men zegt, dat aan den kant van Oregon, een persoon daags van 250 tot 400 dollars maakt en hij zelfs tot het cijfer van 1000 is gekomen. Men spreekt ook van drie mijnen aan de rivier Feather, die in vijf dagen 80,000 doll. opgebragt hebben.

Zoo als het te verwachten was, benuttigen de Californianen die rijkdommen om hun nieuw vaderland te verfraaijen, en overal telegraphische lijnen en spoorwegen aan te leggen. De telegraphische lijn tusschen San Francisco en Maryville is reeds in werking. Voor den aanleg van een spoorweg tusschen Sacramento en Nevado heeft zich ook eene maatschappij opgeworpen en eenige rijke ondernemers, over een kapitaal van 10,000,000 kunnende beschikken, zullen eene stoomvaart tusschen San Francisco en eenige Chinesche havens aanleggen. Men spreekt buitendien van nog twee of drie andere stoomvaarten in de Stille Zuidzee, tusschen het vaste land van Californie en de Staten van Guatimala, Honduras, Nicaragua, Costarica en Panama.

Expeditie van Neder-Californie.

(*Zie Java-Bode van den 25 Februarij 1854, n°. 16, rubriek Noord-America*).

Ter aanvulling van hetgeen wij reeds in dat nummer over dit onderwerp gezegd hebben, geven wij hieronder het relaas der expeditie van kolonel *Walker* in Neder-Californie, en den inhoud der door hem en de overige hoofden dier onderneming, bij de in bezitname van dat land, uitgevaardigde proclamatie.

Dat stuk is in zijne soort al zeer bijzonder en gedagteekend als volgt: »Hoofdkwartier der republiek Neder-Californie, 7 Nov. 1853.'' Hierna bevat het een verhaal der bewegingen. Den 17 October ging het *eerste bataillon der onafhankelijkheid*, sterk 45 man, naar Neder-Californie onder zeil. Den 28 bevond het zich, na een gelukkigen overtogt, op de hoogte van kaap St. Lucas, alwaar de kolonel ankerde en eenige inlichtingen inwon. Zijne maatregelen genomen hebbende, ging hij weder onder zeil en wierp den 3 Nov. het anker tegenover La Paz uit. Een detachement onder het bevel van den luitenant *Gilmar* kreeg last om te ontschepen en zich van de stad meester te maken. In minder dan een half uur na die ontscheping, had die luitenant reeds den gouverneur der provincie gevangen genomen, de onafhankelijkheid van Neder-Californie uitgeroepen, de Mexicaansche vlag gestreken en die der Vereenigde Staten met hare vele sterren geheschen.

Na deze gemakkelijke en spoedige overwinning, keerden de overwinnaars aan boord van de *Carolina* terug, benoemden den kolonel *Walker* tot president der nieuwe republiek, en verzochten hem aan land te gaan, om de teugels der regering in handen te nemen. Naauwelijks was de nieuwe president bevestigd, of hij koos, met de den Amerikanen zoo eigene voorvarendheid, zijne ministers. Het regende besluiten, en daaronder komt er één voor, dat de geregtshoven van het land de opvolging voorschrijft van de Louisiaansche Code, die, zoo als men weet, niet anders is, dan de Code Napoleon.

Drie dagen na zijne ontscheping besloot de kolonel *Walker*, om den zetel van zijn bestuur naar St. Lucas over te brengen. Dien ten gevolge werd de ex-gouverneur *Espinosa* aan boord van de *Carolina* ingescheept en men ging onder zeil. Op het oogenblik dat men zich verwijderde, ontwaarde men eene sloep, die naar La Paz voer. Hierin bevond zich de kolonel *de Rebolledo*, die, niets van die gebeurtenissen wetende, zich op last van de Mexicaansche regering derwaarts begaf, om den generaal *Espinosa* te vervangen. Een detachement, belast om zich van den nieuwen gouverneur meester te maken, bragt hem weldra bij zijn collega op het dek van de *Carolina*. Twee vliegen in één klap!

Een uur daarna hield het vaartuig weder stil en zes der opvarenden gingen aan wal om hout te kappen. De moed der Mexicanen was evenwel nu wakker geworden. In de struiken verborgen, ontvingen zij die manschappen met een hevig geweervuur en dreven hen op de vlugt. De kolonel *Walker* liet toen zijne artillerie voorrukken om hen te ondersteunen, en de veldslag begon in optima forma, duurde anderhalf uur en eindigde met de nederlaag der Mexicanen.

Den 8 Nov. kwam kolonel *Walker* te St. Lucas aan, doch zoude die plaats reeds den 9 weder verlaten om zijn' zetel bepaaldelijk in de baai van Magdalena te vestigen.

Hier eindigt het officieel relaas. Met belangstelling wordt het vervolg te gemoet gezien.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Februarij 27	Engelsch	Fanny	Smith	Melbourne	17 Jan.	Singapore.
» 28	»	Albrica	H. Stone	Port-Philip	29 »	»
» [illegible]	[illegible]	Water [illegible]	J. Bush	»	— »	»
Maart 1	Portugeesch	D. [illegible]	S. Funa	Sydney	8 »	»

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Februarij 28	Nederl. Indisch	Abdul Rachman	Hadjie Massoet	Pontianak	14 Febr.	D. N. Bage en Co.
Maart 1	Nederlandsch	Lewe van Nijenstein	R. H. Borchers	Port-Adelaide	7 Jan.	Kreglinger, Dummler en co.
» —	»	Oeij Sinjo	Swie Siauw Hien	Cheribon	18 Febr.	
» —	Engelsch	Ulrich	H. Stone	Port-Philip	31 Jan.	Maclaine, Watson en co.
» 3	Z. M.	Aruba	luit. t/z. 2 kl. Moeth	Soerabaya	14 Febr.	
» —	Noorw.	American Packet	H. Lous	Sydney	26 Januar.	Bahre, en Kinder.
» —	Amerikaansch	Carninx		California		Paine, Stricker en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Maart 1	Nederl. Indisch	Oedjong Pandang	Jong Kinglang	Palembang.
» —	Nederlandsch	Stella Maria	A. P. Hüser	Soerabaya.
» —	Fransch.	Louis	Tahet	»
» 2	Zweedsch	Maria Charlotte	E. Mellen	Akyab.
» —	Nederlandsch	Jane Serena	C. Brodie	Soerabaya.
» —	Nederl. Indisch	Pogoan Zephyr	Ong Kimling	Cheribon.
» 3	Nederlandsch	Padang	D. Kwakkelstein	Akyab
» —	»	Wildeman	Berkelbach v. d. Spreukel	Vlissingen via Samarang.
» —	Bremer	Auguste	Langenberg	Samarang.
» —	Engelsch	Ulrica	H. Stone	Singapore.
» 4	Nederl. Indisch	Batavia	Liang Soeij	Cheribon.
» —	» »	Folke Sado.	Said Segaf	»

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Serrus	K. Mulder	Amsterdam	G. Suermondt & co.
»	Palembang	J. Hoekstra	Nederland.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Adelaar *	L. A. J. Boulet		»
»	Luit. Adm. Stellingwerff	Mispelblom Beyer	Nederland.	Kreglinger, Dummler en co.
»	Lewe van Nijenstein	R. H. Borchers		»
»	Wassenaar	A. Hofste	Amsterdam	Tiedeman en van der Burg.
»	Prins Maurits *	J. Bart	»	B. Kopersmit & co.
»	Maria Catharina	R. Poel	Nederland via Cheribon.	»
»	Javaan *	G. J. Steinsma		»
»	Jan Pieter Zoon Koen *	J. Verloop		»
»	Jacob Cats *	J. Koning		»
»	Vriendschap *	de Boer		»
»	Hariet	Ross		Adam en co.
»	Gebroeders	B. G. Flik		Maclaine, Watson en co.
»	Gertrude	J. Lourens	Nederland	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	Jenoer	Said Sahab	Soerabaya.	Coulster
» »	Kasbal Hair	Sech Bahriso	Soerabaya	
» »	Abdul Rachman	Hadjie Ma Saeet	Soerabaya	D. N. Bage en co.
» »	Oeij Sinjo	Swie Siauw Hien		
Engelsch	Thames	Griffith	Sydney	Hunter, Houghton & Co.
»	Salthan	John M. Tarlane	Singapore.	Martin, Dyce en co.
»	Myrtle	Mardne		Maclaine, Watson en co.
Belgisch	Ambronix	de Ruyter	Antwerpen	G. Suermondt en co.
Fransch.	Atrato	Varquain		de Fiennes.
»	Amable	E. Bandry	Bordeaux.	Busing, Schöder en co.
Zweedsch.	Prins Oscar	F. Melin	Stokholm.	»
»	Prins Carl	Fauras	»	»
Deensch	Cybele	Schaefer	Makassar	Bahre en Kinder.
»	Kongen of Danmark	Egholm	Falmouth.	»
Hamburgsch	Solide	Beyer		Pandel en Stiehaus.
Amerikaansch	John Hanrock	J. Rodgers	Kruisande	Hughan.
»	E. Corning	Grovers		Paine, Stricker en co.
Noorw.	America Packet	Lous		Bahre en Kinder.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Febr. 21	N. I.	Venus	Ketjil	Balie (Bad.)
» 22	Deen.	Asa Thor	J. J. Colberg	Sydney.
» —	N. I.	Fatal Kair.	Go Ing Aij	Riouw.
» —	Ned.	Henriette Geertruida	P. Buys	Batavia.
» —	»	Generaal Baron van Geen	G. Rotgans	»
» 23	N. I.	Fatahool Moebarak	Kassan	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Febr. 23	Ned.	Stad Tiel	W. B. Derks	Ned. v. Pas.
» —	N. I.	Little Tot.	Katjoong	Pasoeroean.
» —	Ned.	Hasi	Schlundt Bodien	k.st. o.d.W.
» —	»	Sumatra	P. Vader	Banjoewangi.
» —	»	de Walvisch	Salim	Balie (Amp.)

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Christina Agatha	O. Lap	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Willem I	J. J. Niedfeld	»	»
»	Japara	C. Kramer	»	W. Cores de Vries.
»	Whampoa	H. Kramer	»	»
»	Kolonel Koopman	J. Klein	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Prins Veldmaarschalk	G. de Vries	»	B. J. van Eck en co.
»	Sara Alida Maria	A. Tekelenburg,	»	Hoekstra Gijsing en co.
Nederl. Indisch	Heatlie	Tan Kiantien	Balie	The Gotjo.
» »	Kiem Sansing	Tjoa Kow	»	Gezagvoerder.
» »	Said Maskoor	Mohamat Saleg	Banjermassing	»
Engelsch	Fathool Wahap	Said Segaf	Balie	»

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Febr. 18	Ned.	Barend Willem II	Retgers	Rotterdam.
» —	»	Catharina Maria	L. J. Fortman.	Amsterdam.
» —	»	Little Tot	Katjoong	Soerabaya
» 20	»	Koning Willem II	v. Eijk Menkman	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te *Panaroekan*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Febr. 19	Ned.	Machtilda Cornelina	Lundegren	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Tartar: 9 militairen.*
Met het Eng. schip *Ulrich:* Mevr. *Stone.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Wildeman:* de heer *W. H. Dormaar.*

Berigt aan Zeevaarenden.

De Commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat onlangs de volgende ontdekkingen in den Indischen Archipel plaats gevonden hebben:

1e De gezagvoerder *P. Admiraal*, van het Nederlandsch fregatschip *Hendrika*, heeft in straat *Banka* eene droogte ontdekt. Men loodde namelijk de spoedig afnemende diepten van 10, 6, 4, tot $3^{1}/_{4}$ vademen en peilde alstoen *Klein Nanaa-eiland* Noord en *Parmassang* gebergte over het midden Oost. — Van hier om de N. W. en W. N. W. sturende, verkreeg men weder de op de kaart aangegevene grootere diepten.

2e De gezaghebber *P. H. van der Wedden*, van s' gouvernements schooner *Niobé*, ondekte eene droogte op $^{1}/_{2}$ of $^{3}/_{4}$ mijl afstand ten zuiden van *Karang Tambaga* in straat *Banka*. Op bedoelde droogte, in $2^{1}/_{2}$ vadem, zachte moddergrond, ten anker liggende werd gepeild:

Lalarie punt of *T. Pangong* ....Z. 36° O.
de eerste hoek benoorden de voorgaande..Z. 51° O.
het noordelijkste van de *Parmassang* punt .N. 2° 40' O.
de hoogste top van 't *Parmassang* gebergte N. 24° O.
de tweede punt van *Sumatra*............N. 72° W.
de *Karang Tambaga*..................N. ten W.

3e De gezagvoerder *C. G. Langenberg*, van de Bremer brik *Auguste*, rapporteert den 9den November 1853 in straat *Macasser* ondekt te hebben twee zandbanken, 3 of 4 voeten boven water uitstekende, gelegen nagenoeg $3^{3}/_{4}$ D. mijl N. O. ten N. van het oostelijkste der *Bontow* eilanden onder de kust van *Borneo*. Deze zandbanken liggen O. Z. O. en W. Z. W. van elkander op ongeveer $^{1}/_{2}$ mijl afstand.

4e Dezelfde gezagvoerder zag mede, op den 4den Februarij 1854, eene rots ougeveer 25 voeten boven water uitstekende, gelegen in het N. O. ten O. $^{1}/_{2}$ O. of N. O. ten O. $^{1}/_{4}$ O. van de *Lage* of *Piramidaal Rotsen* ten westen van *Groot Natuna* eiland.

De afstand dezer rots, wier uiterlijke gedaante met die in de nabijheid van *Pulo Semione* aangegeven overeenkomt, tot de *Lage* rotsen zal omstreeks $3^{3}/_{4}$ mijl bedragen. Voor de lengte van laatstgemelde vond de heer *Langenberg* 107° 26' beoosten *Greenwich*.

De Commissie voornoemd geeft almede kennis dat:

5e Op de *Karang Tongara*, gelegen ten N. van den *Menscheneter*, geplaatst is een baken, aan het boveneinde voorzien van een' van rotting vervaardigden kegel.

De Vice-Admiraal, President der Commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten
Batavia den 24sten Febr. 1854. VAN DER PLAAT.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 1 *tot en met den 4 Maart* 1854.

AANVOER.

Van Pontianak per ned ind. schoener *Abdul Rachman* gez. Hadjie
Houtwerken bestandelen van een huis. 250 pic. rotting. 1 do. was. 1000 ps. klapper. 20.000 do. pinangnoten. *Gezagv.*

Van Whampoa per Hamb. schip *Solide* gez. C. F. Bayer agt. Pandel en Stiehaus.
2650 kn. cassia. 510 do. chin. goederen. *lad. voor Hamburg.*

Van de Lampongs per praauw Blasmanka gez. Alie.
4 pic. koffij. 45 do. gomelastiek. 20 do. witte dammer. 10 do. zwt. peper.

Van Cheribon per ned. ind. schip *Oeij Sinjo* gez. Siou Sianghian.
$1460^{84}/_{100}$ pic. suiker. *G. Suermondt en co.*
$1204^{30}/_{100}$ » » *MacLaine Watson en co.*
3 geweerkisten. *Gouvernement.*

Van Cheribon per ned. ind. brik *Tartar* gez. Simpie.
1 kt. lampen. 1 do. pendules. 1 vt. glaswerk. 1 doosje kantwerk. 4 kinder stoelen. 2 ledikanten. 3 krandj. suiker. 2 do. diversen. 4 kleere kasten. 8 kn. diversen. 1 tromm. do. 2 eettromm. *M. Blok.*
277 zakken rijst. *Saïd abd. Rachman Habassij.*
1 ijzeren suiker molen. 1 kt. 5 kn. cochenille. 6 zakk, katjang kedele. 5250 ps. stroozakken. 5 tross. gemoetie touw. 1 piano. 6 pic. aardappelen. 1 md. suiker. *Walker Barkeij.*
240 pic. rijst. $667^{92}/_{100}$ do. suiker. $320^{70}/_{100}$ do. gambier. *The Tianseng.*
5 pic. katjang olie. 12 do. rijst. 234 do. suiker. *Koe Tiauwijang.*
12 pic. knoflook. 24 do. buffelvet. *Simpie.*
590 pic. suiker. *Tan Tianseng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Drassie.
224 pic. rijst. 3 ps. led. tonn. 5 do. do. krandjangs. *Lim Kengho*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Koeij.
200 zakk. rijst. 30 pic. gomelastiek. 26 do. gala gala. 20.000 pees pinangnoten. 4 tonn. klapper olie. *Oeij Koanko.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Takar.
8 pic. witte dammer. 16 do. trassie. 50 do. rijst. 50 do. klapp. olie. 10 roll. zwt. touw. 20.000 pinangnoten. *Oeij Toon.*

Van Cheribon per praauw Sampang gez. Bleman.
290 zakk. rijst. 3 krandj. pataters. 1 do. aardappelen. $2^{1}/_{2}$ doz. stoelen. 2 pic. knoflook, 8 roll. touw van karbouwleer. 2 ps. touwwerk. 2 catt. tauwtjo. *Ang Hoeij.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Yang.
150 zakken. rijst. 40 tonn. olie. 2 ps. schulpjes. *Tjoe Sengkiat.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Idam.
90 zakk. rijst. 40 pic. gala gala. 30 tonn olie, 20 pic. gomelastiek. 20.000 ps. kamierie noten. 20.000 do. pinang do. 20 pic. boombast. *Lim Oetjie.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kassamoedien.
252 pic. rijst. *Tan Agiok.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Dool.
252 pic. rijst. 12 ps. led. tonnen. *Oeij Tjee.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kieman.
252 pic. rijst. *Tan Agiok.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Assan.
168 pic. rijst. *Tan Agiok.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Doelatiep
252 pic. rijst. *Lim Boenhian.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Ratim.
6000 st. arensuiker. 5000 do. aardewerk. 7000 do. eenden eijeren. 4 pic. buffelvet. *Tan Kie.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Naim.
340 ps. buffelhuiden. 1500 do. olie koeken. 3 krandj. buffelhoorn. 4 pic. katjo. 2 do. buffelvet. 1000 ps. led. zakken. *Ong Simko.*

UITVOER.

Naar Boston via Singapore per Am. schip *Dolphin* gez. Hogt agt. Paine Stricker en co.
261 pic gomelastiek. 267 do. rotting. 3367 do. koffij. $1^{60}/_{100}$ do. foelie. $51^{40}/_{100}$ do. notenmuscaat. 18 vn. arak. 4 ks. jap. lakwerk 4 do. tabak uit entrep. 20.000 dollars. *Agenten.*
1 kt. schoenen. 1 do. laarsen. 1 do. sigaren. 10 vn. spek. *aan boord gebl. lad. van Port-Philip.*

Naar Pontianak per ned. ind, stooms. *Ambon* gez. Hugenholtz. agt. B. Kopersmit en co.
2 pak kn. oorlogs goederen. 1 kt. vlaggen holl. 721 zakk. rijst. 40 do. koffij. 5 do. peper. 35 do. dendeng. 127 do. hardbrood. 5 vn. fijn beschuit. 20 do. tjabé en azijn. 1 kt. thee. 2 do. madera. 2 do. portwijn. $9/_{2}$ pijp. azijn. $4^{3}/_{4}$ do. genever. 44 vn. gezt. spek. 174 do. do. do. vleesch. 30 kn. roodewijn. 2 ps. koperketels. en eenig marine goederen. *Gouvernement.*
1 kt. 6 flesschen cognac. 6 do. bitter. 300 st. zwt. was. 4000 java sigaren. 12 keld. genever. 1 pak inh. 2 vellen java leder. *John Pryce en co.*
15 vn. vleesch uit entrep. *Agenten.*

Naar Pontianak en Sambas per ned. ind. stooms. *Macasser* gez. Chevallier agt. B. Kopersmit en co.
Lading bestemd voor Sambas.
72 coll. art. goederen. 102 vn. gez. vleesch. 48 do. do. spek. 40 zakk. koffij. 3 do. peper. 120 do. gedr. visch, $9/_{2}$ pijp. holl. azijn $4^{3}/_{4}$ do. genever. 17 vn. hardbrood. 5 do. fijn beschuit. 30 vs. tjabé en azijn. 6 kn. inh. port en rhijnwijn. 2 do. madera. 30 do. roodewijn. 56 kn. mil. goederen. 10 banken. 17 treeften. 1 pak rnnter. 4 rijst balie. 1 verband bak. 14 broodpannen. 20 stoelen 5 draag ballies. 33 ledige geldzakken. 32 zakk. dendeng. 445 do. rijst. 93 coll. genie goederen. 150 ₰ brandijzer. in 28 staven en 3 bossen. *Gourvernement.*
10 vn. vleesch. uit entrep. *Agenten.*

Naar Indramaijoe per praauw Sampang gez. Madien.
10 carg. bat, zwt. katoen 40 pic. lamp olie. 3000 ps. chin. komm. en borden. 2 krandj. inh. 4000 ps. chin. thee. kommentjes 4 do. chin. gez. groentens. 1 kt. offer wierook. 1 pic. div. do. 1 kt. do kramerijen. $^{10}/_{100}$ pic. kaarsen. 2 corg. chin. muilen. 2 doz. brandewijn. *Tan Oe.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Katee.
[illegible]

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Riewan.
120.000 ps. gez. kemboong. 1 kt. wit katoen. 1 do. 100 doz. eur. doeken. 1 do. chin. ruwe zijde. 1 pak eur roode kat. garen. 1 do. 6 ps. eur. chitsen. 1 corg. batav. bat. doeken. 3 krandj. suiker 3 pr. water tonnen. 1 doz. brandewijn. 6 do. eur. borden. *Oeij Kieng.*

Naar Croée per ned. ind. praauw *Djoekong* gez. Sie Noedien.
$2^{5}/_{20}$ corg. batav. bat. doeken. $^{1}/_{2}$ do. idem. slendang. 3 ps. siam stalen pannen. 1 do. eur. rood katoen. 2 do. do. chitsen. 1 do. do. blaauw katoen. *Gezagvoerder.*

Naar Samarang per ned. schip *Wildeman* gez. S. Berkelbach agt. Tiedeman en v. d. Burg.
Lading bestemd voor Samarang.
Zijnde aan boord gebleven lading.
1 tabaks pers. *de Wolff.*
5 kn. manufact. 100 do. diversen. *E. Moormann en co.*
3 bn. manufact. 20 coll. verfwaren. 195 do. provis. 50 ks. cognac. 100 keld. genever. *Gezagv.*
2 coll. manufact. *G. Suermondt en co.*
2 kn. divers. 3 do. schrijfbehoeften. 7 ps. gegoten ijzer. 1 kt. divers. 17 coll. provis. 4 kt. glaswerk. 1 do. verlaktled. 85 kn. 11 bn. manufact. 3 kn. suikerwerk. 1 do. aardewerk. 1 do. 29 coll. koopmanschappen. 1 kt. sigaren. 2 vn. haring. 3 ks. ansjovis. 19 do. provisien. 25 oxh. 20 ankers. azijn. 1 pakje monster. 67 kn. wijn 95 vs. loodwit. 22 ks. provis. 100 hammen. 2 ks. kramerijen. 3 do. papieren. 12 do. manufacturen. 1 kt. monster. 5 pakk. dekens 11 kn. ijzerwerk. 1 do. hoeden en petten. 50 do. wijn. 1 do. laken. 1 do. divers. 50 do. cognac. 100 vs. boter. 25 kn. bier. 3 pakjes monster. 100 vs. boter. 20 do. bier. 100 do. haring. 21 kn. aardewerk. 2 do. laken. 25 fusten azijn. 8 vn. knikkers. 21 kn. glaswerk. 24 do. aardewerk. 2 do. 1 baal manufact. 1 pakje monsters. 1 kt. divers. 271 coll. provis. en dranken. 50 md. do. 1 col provis. ....

Naar Nederland via Samarang per Brem. schip *Auguste* gez. C. G. Langenberg agt. Busing Schröder en co.
100 ks. cassia. *aan boord gebl. lad. van China.*
152 pic. zw. peper. 200 do. gomelastiek. 50 do. rotting. *Agenten.*
10 pic. sapanhout uit entrep. *v. Ommeren Rueb en co.*
3 vn. gez. vleesch. » » *Paine Stricker en co.*

Naar Cheribon per ned. ind. schip *Pogoan Zephijr* gez. Ong Kimling
$1050^{7}/_{10}$ ong. katoen. $46^{1}/_{2}$ do. oedjoeng atap. $5^{1}/_{8}$ do. saparantoe. $12^{1}/_{10}$ do. benzoin 2e soort. 35.000 ps. dakpannen. 450 do. stroo zakken. 26 corg. houte bakjes. 2000 strengen fijn zeilgaren. 10 vn. meel. *aan boord gebl. lad. van Palembang.*
5 kn. chin. papiere paijongs. 5 do. eur. wit katoen. 1 pak chin. pennen. *Tan Tjanseng.*
1 kt. bierglazen. 11 ks. rozijnen. 30 do. amandel. *B. Andreas.*
4 pic. oud koper. *E. Schugt.*
4 kn. lampen spiegel en schilderijen. 1 jagtkar. 2 vn. 15 kn. 3 md. provisien en dranken. 4 ps. koffer. 12 do. stoelen. 6 do. knapen. 2 kn. dranken. *John Pryce en co.*

Naar de Lampongs per praauw *Sampang* gez. Hadjie Abdul Madjiet
40 pic. batav. rijst. 4000 ps. gezt. kemboong 13 doz. eur. kommen. 9 do. do. theekomm. 8 do. do. borden. 18 ps. waterglazen. 8 doz. chin. theekomm. 5 ps. eur. kat. ginghams. 5 do. do. chitsen. 2 do. amer. bl. drills. 3 do. eur. longcloths. 4 do. do. ong. katoen. 12 do. do. kat. sarongs. 12 do. batav. bat. slendangs. 25 do. idem doeken. 6 catt. batav. vischketting. 1 riem holl. papier. 6 ellen laken. 16 ps. goudgeld. 95 do. zilv. sp. matten. 6 catt. Lamps witte vogelnestjes. *Gezagv.*

Naar Samar. en Soerab. per ned. ind. schip *Jane Serina* gez. C. Brodie
Voor Samarang.
1 kt. inh. 3 spiegels. 1 do. blik ijzer en lakwerk. 5 do, meubelen. 5 do. holl. bier. 1 do. azijn. 1 do. baijersch bier. 1 do. 5 ijzeren ledikanten. en toebehooren. 1 do. muzijk instrumenten. 1 do. koperwerk. 4 do. oxh. rhijnwijn. 1 do. eau de cologne. 3 do. koper blik en ijzerwerk. 2 do. houtwerken. 1 do, pendule. 1 do. katoenen modewaren. 3 do. ord. roode wijn. 2 keld. genever. 1 kist. Boeken. 1 do. medicijn. 1 koffer inh. kleedingstukken. 1 kt. kinder speelgoed. *C. Pecqueur.*
200 kn. madapollams. *N. H. M.*
1 gebruikte reiswagen. 3 kn. lampen. *G. Suermondt en co.*
3 kn. div. kleedingstukken. en provisien. *Gouijn.*
150 kn. wijn. 60 do. cognac. 5 do. vrucht. op water. 5 do. do. op brandewijn. 5 do. do. op azijn. 6 do. siropen. 10 pullen amandelen. 2 md. rum. *Campredon.*
1 kt. gew. katoenen. 28 do. gedr. do. *E. Moormann en co.*
14 kn. aardewerk. 13 do. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kn. inh. 20 corg. sarongs enz. 12 doz. hoofddoeken. 1 kn. inh. 25 corg. sarongs. enz. 1 do. do. divers. zijdestoffen. 50 ps. spreijen. *B. van Leeuwen en co.*
50 ks. blik. uit entrep. *Tiedeman en van der Burg.*
2 stav. ijzer. 1 kt. bladkoper. *v. Ommeren Rueb en co.*
22 kn. 7 bn. manufact. 10 kn. gedr. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
10 kn. eur. blaauw katoen. 1 do. batav. bat. lijnwaden. *Sech aboe bakar Jubidie.*
8 kn, witte katoenen. 36 bn. ong. do. 4 do. katoen. uit entrep 1 kt. wagenttuigen. *Adam en co.*

Voor Soerabaya.
39 keld. genever. 2 kn. bier. 1 do. man. sigaren. 4 boss. ijzer. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. wagentuigen. 7 kn. gev. katoen. 3 do. gedr. doeken. 1 do. do. sorongs. 1 do. tjindees. 5 do. gedr. katoen. *Adam en co.*

Naar Akijab per ned. schip *Padang* gez. D. Kwakkelstein agt. Tiedeman en van der Burg.
8000 ps. Dollars. 140 pic. rotting. *Busing Schröder en co.*

Naar Tanara per praauw Kollek gez. Boeang.
10 pic. java tabak. *Anteng.*

Naar Indramaijoe en Cheribon per ned. ind. schoener *Batavia* gez. Giam Liansoeij. agt. D. N. Buijs en co.
$144^{1}/_{2}$ pic. bind. rotting. 20 do. boombasten. $7^{3}/_{4}$ do. palemb. gambier. 2750 ps. dakpannen. $4^{2}/_{10}$ pic. benzoin. 800 strengen fijn zeilgaren. *aan boord gebl. lad. van Palembang.*

Lading voor Indramayoe.
5 keld. genever. 2 doz. cognac. *John Pryce en co.*
2 kn. wijn. 2 do. cognac. 2 vn. meel. 1 kt. banket. *Vaupel en co.*
8 kn. madapollams. *Tan Hoktoen.*

Lading voor Cheribon.
$47^{74}/_{100}$ pic. zwt. peper. 1 reiswagen. 1 pak hennep. 1 do. werk. 1 vt. roodewijn. 1 do. ijzer vijlsel. *Kreglinger Dummler en co.*
100 keld. genever. *Reijnst en Vinju.*
$2^{25}/_{100}$ pic werk. 1 kt. vijlsel. 25 ₰ hennep. 28 led. water vaten 1 pak werk. 6 st. en 1 vt. staal. 198 st. ijzer. 6 bl. plaatkoper. 1 pak inh. 10 bl. do. 1 do. do. ijzerdraad. 6 vs. spijkers. 5 do. koolteer. 3 do. zw. do. 2 kn. bier. 1 do. cognac. 1 do. kramerijen. 2 do. madera. 8 pakk. vierkant ijzer. 1 kt. kleederen. 1 do. boeken. *Paine Stricker en co.*
1 keld. genever. 1 kt. cognac. 1 pak. 2 vs. boter. 1 kt. pale-ale. 1 do. doos franjes. 6 koperen knoppen. 6 do. suiker ketels. 1 md. goten voor de ketels. 1 trommel kleederen. *Vaupel en co.*
10 kn. cognac. 3 do. wijn. 1 do. absijnth. *Campredon.*
1 kn. eur. chitsen. 1 do. do. sarongs. 1 baal wit katoen. 2 kn. ong. do. 1 baal ginghams. 1 kt. doeken. 1 do. ginghams. 1 do. geel katoen, 3 do. sarongs. 1 do. kleedjes. 15 ps. chitsen, 12 corg. slendangs. 15 doz. kat. shawls. 2 ps. everlast. 1 kt. 140 ps. eur. wit katoen. 3 do. do. everlast. 8 do. do. ginghams. 1 kt. 25 corg eur. tjindees, kat. 100 doz. do. doeken. 2 banken. 3 rondetafels. 6 stoelen. 1 waschtafel. 1 spiegels. 1 stel inl. bruid meubelen. 1 blikke trommel. 1 kt. inh. 1 thee service en bakjes. 2/2 ks. [illegible] sigaren. *Tan Haktoen.*
1 md. rhijnwijn. 1 kt. rum. 1 do. bier. 1 do. provis. 1 do. kleede- 1 kt. jap. lakwerk. 1 md. soija. *v. d. Biesen en Zoon.*
10 vs. boter. 1 pic. koffij. 2 ks. wittewijn. 1 do. bier. 2 do. divers. *B. Kopersmit en co.*
11 coll. provis. en dranken. *v. d. Broek en co.*
1 kt. diversen. 1 do. glaswerken 3 pic. ijzer. 13 coll. provisien en dranken. 1 pak koperdraad. 1 do. dammer. 1 vt. wijn, 5 kn. en 1 vt. dranken. 4 kn. provisien en dranken. 1 do. lampen. 1 vt. glaswerken. 10 do. afgat. bier. 10 ks. cognac. 1 do. glaswerken. [illegible] *John Pryce en co.*
1 kt. 25 ps. eur. bl. katoen, 10 do. do. chitsen. 25 corg. do. kleedjes. 52 doz. do. doeken. 1 kt. 15 ps. eur. geelkatoen. 10 corg. do. bat. slendang. 50 doz. doeken, 2 kt. $17^{1}/_{2}$ corg. bat. gev. katoen. 5 do. eur. sarongs. *Lim Hoa.*
1 verzegeld kt. inh. voor werpen van de Tentoonstelling. 1e *alg. Pakhuis meester.*

Naar Zweeden via Soerabaya per Zwd. schip *Prins Oscar* gez. Melin agt. Busing Schröder en co.
$88/_{2}$—$67/_{1}$ legg. arak. 270 pic. koffij. *Agenten.*

Naar Sawana per praauw Majang gez. Jamas.
2 ps. eur. langcloths. 4 do. do. rood katoen. 4 co. do. ong. do. 2 do. do. chitsen. 10 ps. kat. lange kleedjes. 50 do. bat. zwt. kat. 20 do. eur. chitsen. 2 do. batav. bat. slendangs. 8 do. idem. doeken. 3 do. idem lange kleedjes. 100 do. zilv. sp. matten. *f* 300 kopergeld. *f* 600 papiergeld. *Gezagv.*

Naar Tanara per praauw Sampang gez. Dassiem.
35 ps. eur. wit. katoen. 5 do. do. chitsen. 10 doz. do. kat. doeken 18 corg. bat. gedr. katoen. 6 bn. eur. rood kat. garen. 4 kn. thee. 4 ps. zeep. 14 krandj. gambier. 12 ps. stale pannen. 20 catties kaarsen. 5 riem holl. papier. 10 pic. inl. tabak. $1^{1}/_{2}$ do. do. medicijn. 1 do. chin. papier voor paijongs. *Ang Hoeij.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Narie.
31 pic. inl. tabak. *Oeij Loa.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den 22 tot en met den 24 Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Balie per ned. schoener *Venus*, gezagv. Ketjiel, agenten Fraser Eaton en co.
10 pic. rijst. $21^{90}/_{100}$ do. rotting. $123^{82}/_{100}$ do. klapperolie. $56^{80}/_{100}$ do. koffij. *de agenten.*

Van Batavia per ned. schip *Henriette Geertruida.* gezagv. P. Buijs. agenten Ruyl Cramer en co.
4746 stav. en 34 boss. ijzer. *P. Kervel en co.*
200 vs. boter. 500 keld. genever. *Tiedeman en van der Burg.*
f 100000 zilveren specie. 844 coll. en 17 kn. machenerien. 3 stoompijpen. 20000 vuurvaste steenen. 6 ijzeren bakken. 3 do. aanbeelden. 4 st. rondijzer. *N. H. M.*
3 kn. wijn. 25 do. bier. 1 kist koek en schoenen. *Order.*
En eenige regalen en restant provisien.

Van Batavia per ned. schip *Generaal Baron van Geen.* gezagv. G. Rotgans, agenten Ruyl Cramer en co.
192000 ₰ cooks. *N. H. M.*
14 kn. banket en koek. 2 vs. rolpens. 2 st. hammen. $8/_{2}$ tonnen teer. 1 kist groentens *de gezagvoerder.*

Van Riouw en Singapore per ned. schip *Fathal Kair* gezagv. Go Ing Ay. agent Go Ngotian.
514 krandj. en 184 zakken gambier. $12^{4}/_{100}$ pic. was. *de agent.*
1900 st. paijongs. 2000 do. staal. 10 kn. thee. 193 stell. stalen pannen. 726 do. aardew. 500 do. kipsens. 100 pakk. offerpapier. 150 st. chin. steenen. 4800 do. borden. 10000 do. chin. aardew. eenige chin. goederen en kleinigheden. *Order.*

UITVOER.

Naar Balie per ned. schip *Iskandour Salim.* gezagv. Sech Oemar bin Obit Drahim.
f 1750 aan sp. matten. 800 st. ledige goeniezakken, *de gezagv.*

Naar Engeland per Eng. schip *Amaranth.* gezagv. Yong.
1743 krandj. en 1556 zakk. suiker. 100 pic. sapanhout 200 do. rotting *de gezagvoerder.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.